

Čís. 2688.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Neshledá-li soud v uvádění hesla Leninova: »Proměňte světovou válku ve válku občanskou« podněcování ve smyslu §u 15 čís. 3 zákona, jest mu uvažovati (§ 262 tr. ř.) o tom, nejde-li tu o schvalování násilného státního převratu ve smyslu §u 16 čís. 2 zákona.

(Rozh. ze dne 7. března 1927, Zm II 478/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 17. září 1926, jímž byl obžalovaný ve smyslu §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle článku III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnosti, uplatňující číselně důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., věcně též důvod zmatečnosti čís. 5 §u 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění. Nalézací soud dospěl na základě skutkového zjištění k názoru, že závadné místo, uveřejněné pod nadpisem »Lenin« dne 21. ledna 1926 v čís. 16 časopisu »D. d.«, jehož zodpovědným redaktorem obžalovaný tehdy byl, neobsahuje objektivně zločin podle §u 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky a že tedy také nelze obžalovanému klásti za vinu zanedbání oné pozornosti, při jejímž povinném použití nebyl by tiskopis s trestným obsahem býval vytištěn, a sprostil proto obžalovaného z obžaloby pro přečin podle článku III. zák. čís. 142/1868. Avšak podle §u 262 tr. ř. jest soud povinen, má-li za to, že skutečnosti, na nichž se obžaloba zakládá, samy o sobě nebo ve spojení s okolnostmi teprve při hlavním přelíčení na jevo vyššími zakládají jiný trestný skutek, než který jest uveden v obžalobě, a nenáleží-li čin ten k příslušnosti porotního soudu, by vynesl, vyslechnuv o tom strany a rozhodnuv o případném návrhu odročovacím, rozsudek podle svého právního přesvědčení, při čemž není vázán označením činu, uvedeným v obžalovacím spise. Z toho plyne, jak zmateční stížnost s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. právem vytýká, že bylo na soudu nalézacím, by, neshledal-li v obsahu závadného článku objektivní skutkovou podstatu přečinu podle §u 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, jak za to měla obžaloba státního zástupce, o tom uvažoval, zda nezakládají skutečnosti na jevo vyšlé jiný trestný skutek. A tu dlužno zmateční stížnosti přisvědčiti také v tom, pokud věcně z důvodu čís. 5 §u 281 tr. ř. vytýká, že soud, zjišťuje smysl závadného článku, nepřihlížel ku větám, v nichž se prohlašuje učení Leninovo za správné a vyslovuje uspokojení nad tím, že jeho zakladatel dovedl je splniti sociální revolucí a nastolením diktatury dělníků a rolníků. Byť i tedy nalézací soud nesdílel stanoviska obžaloby, že v uvádění hesla Leninova, v níž jest těžiště celého článku: »Proměňte světovou válku ve válku občanskou« jest podněcováním k občanské válce, tedy k vojenskému zločinu nebo zločinu podle §u 1 zákona na ochranu republiky, přece není vyloučeno, že soud, přihlížeje i ke shora uvedeným větám před i za oním

heslem, byl by dospěl k přesvědčení, že tu jest aspoň schvalování násilného státního převratu, tedy skutková podstata zločinu podle §u 16 čís. 2 zákona na ochranu republiky. Bylo proto důvodné zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a uznati, jak se stalo.

Čís. 2689.

Držení ve smyslu §u 171 tr. zák. záleží v možnosti nakládati s určitou movitou věcí, spojené s vůlí tuto možnost udržeti.

Ustanovení § 174 II a) tr. zák. předpokládá, že se zúčastnilo více osob (aspoň dvě) ve společném zlém úmyslu provedení krádeže na místě činu; není třeba, by všichni společníci jednali jako pachatelé, stačí, je-li pachatelem pouze jeden a spolupůsobilí ostatní pouze jako pomocníci; není také třeba, by všichni společníci byli při provedení krádeže na místě, na němž se nachází věc, jež má býti odcizena, stačí, když někteří ze spoluzlodějů jsou aspoň v takové blízkosti místa činu, že mohou při provedení krádeže spolupůsobiti, avšak pojem spoluzlodějství vyžaduje vždy vědomé a úmyslné spolupůsobení při krádeži na místě činu v onom smyslu.

(Rozh. ze dne 8. března 1927, Zm II 294/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Brně ze 26. května 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by opakoval hlavní přelíčení a znova rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Rozsudkem soudu první stolice byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a) tr. zák., spáchaným tím, že odňali v době od září 1923 do jara 1924 v B. ku svému prospěchu ve společnosti jako spoluzloději v opětných útocích cizí movité věci, a to tabulové sklo a alespoň 10 pytlů cementokitu v úhrnné ceně převyšující 200 Kč, nikoli též 2.000 Kč z držení a bez přivolení městské hospodářské správy v B. Zmateční stížnost právem namítá, že není prokázáno, že obžalovaní odňali tyto věci z držení města B., pokud se týče jeho hospodářské správy, t. j. že není zjištěno, že věci byly v době, kdy obžalovaní spáchali činy jim za vinu kladené, v držení města B., pokud se týče jeho hospodářské správy. Rozsudek uvádí sice v rozhodovacích důvodech, že sklo a cementokit, které byly v městské dřevárně v Masné ulici v B., nebyly pojaty do inventáře předmětů, které byly předány firmě B. F. J., již byla dřevárna města B. dne 14. července 1923 pronajata, a že zůstaly na dále v držení města B., neobsahuje však oněch skutkových zjištění, jichž je třeba pro správné posouzení otázky, zdali ony věci byly v době,